

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și a actelor autentice în materie de succesiuni, precum și crearea unui certificat european de moștenitor

COM(2009) 154 final – 2009/0157 (COD)

(2011/C 44/25)

Raportor: **dl CAPPELLINI**

La 20 noiembrie 2009, în conformitate cu articolul 262 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, Consiliul a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social cu privire la

Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și a actelor autentice în materie de succesiuni, precum și crearea unui certificat european de moștenitor

COM(2009) 154 final – 2009/0157 (COD).

Secțiunea pentru piața unică, producție și consum, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 15 iunie 2010.

În cea de-a 464-a sesiune plenară, care a avut loc la 14 și 15 iulie 2010 (ședința din 14 iulie 2010), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 119 voturi pentru și 1 abținerere.

1. Concluzii și recomandări

1.1 CESE apreciază favorabil propunerea actuală a Comisiei, deși recunoaște că aceasta este mult mai puțin ambițioasă decât perspectivele deschise de Cartea verde și încă și mai puțin decât propunerile formulate de CESE în avizul său din 26 octombrie 2005.

1.2 Comitetul consideră propunerea de regulament drept un instrument important pentru societatea civilă, menit să sporească previzibilitatea legislativă și să faciliteze elaborarea unor soluții rapide și rentabile pentru succesiunile internaționale din statele membre UE. CESE atrage atenția Comisiei asupra necesității de a revizui propunerea de regulament în diferitele sale versiuni lingvistice și de a asigura concordanța dintre acestea și de a utiliza terminologia juridică adecvată.

1.3 Comitetul își exprimă preocuparea, îndeosebi cu privire la rolul legislației unor state care nu sunt membre UE și la unele caracteristici ale certificatului de moștenitor. Pentru a clarifica aceste chestiuni s-a recomandat introducerea unui nou articol 26 și prelungirea termenului prevăzut la articolul 43 alineatul (2). O analiză și o prezentare completă a acestui document complex care este proiectul de regulament ar necesita elaborarea unui document de lucru mai lung, ceea ce nu reprezintă o practică obișnuită a CESE.

1.4 Comitetul recomandă cu fermitate efectuarea următoarelor modificări în proiectul de regulament:

i. la punctele 1.2 și 3.2 din expunerea de motive a propunerii de regulament să se introducă tezele: „De asemenea, aceste norme diferite îngreunează și întârzie exercitarea dreptului de proprietate al moștenitorului asupra bunurilor defunctului”, respectiv „Prin urmare, o acțiune unilaterală

a statelor membre ar fi insuficientă pentru realizarea tuturor obiectivelor propunerii de regulament” (a se vedea punctele 3.4.3 și 3.4.4);

ii. la articolul 1 alineatul (1) să se introducă o clarificare în sensul aplicării regulamentului numai succesiunilor „care prezintă un caracter internațional” (a se vedea punctul 4.1.1.);

iii. la articolul 21 alineatul (1), în versiunea în limba engleză, să se înlocuiască termenul „subsequent” cu termenul „additional” sau „other than” și să se modifice în mod corespunzător toate celelalte versiuni lingvistice ale propunerii (a se vedea punctul 4.3.8);

iv. textul articolului 25 să se înlocuiască cu un nou text: „Aplicarea universală – Prezentul regulament desemnează legea aplicabilă, care poate fi alta decât legea unui stat membru.” (a se vedea punctul 4.3.9);

v. textul articolului 26 (cu titlul modificat corespunzător) să se înlocuiască cu un nou text: „În cazul în care defunctul nu a desemnat o lege în temeiul articolului 17, iar legea aplicabilă este, în conformitate cu prezentul regulament, legea unui stat care nu este membru al UE, iar normele acestuia care reglementează conflictul de legi desemnează ca lege aplicabilă fie legea unui stat membru, fie legea unui alt stat care nu este membru al UE și în care s-ar aplica propria lege, se aplică legea acestuia din urmă. Prezentul articol nu se aplică pactelor asupra succesiunii viitoare al căror factor de legătură prevăzut la articolul 18 alineatul (2) este reprezentat de legea cu care prezintă cele mai strânse legături.” (a se vedea punctul 4.3.10.1);

- vi. la articolul 27 să se insereze sintagma „în mod evident” înainte de „incompatibilă” în toate versiunile lingvistice și – cel puțin în versiunile franceză și italiană ale textului – termenul „internațională”, după sintagma „ordinea publică” (a se vedea punctul 4.3.11);
- vii. la articolul 27 alineatul (2), în versiunea în limba engleză, să se înlocuiască sintagma „its clauses” cu sintagma „its provisions” și să se modifice în mod corespunzător toate celelalte versiuni lingvistice ale propunerii (a se vedea punctul 4.3.12);
- viii. termenul prevăzut la articolul 43 alineatul (2) să se extindă la 9 sau 12 luni (a se vedea punctul 4.6.1.).

2. Context

2.1 Propunerea tratează un subiect complex, care este important pentru orice persoană, indiferent de cetățenie, care își are reședința obișnuită în Uniunea Europeană (cu anumite extinderi prevăzute la articolul 6). Cartea verde privind succesiunile și testamentele ⁽¹⁾ a inițiat un amplu proces de consultare privind succesiunile internaționale legale și testamentare.

2.2 Importanța practică a propunerii de regulament ca instrument uniform de stabilire a unor standarde reiese din diversitatea actuală a normelor de drept ale statelor membre în ceea ce privește:

- determinarea legii aplicabile;
- competența instanțelor statelor membre în ceea ce privește acțiunile în materie de testamente și succesiuni internaționale;
- condițiile în care o hotărâre judecătorească pronunțată într-un alt stat membru al UE poate fi recunoscută și executată;
- condițiile în care actele autentice întocmite într-un alt stat membru al UE pot fi recunoscute și executate.

2.3 Din motive de claritate, propunerea de regulament urmărește să asigure un regim uniform pentru aceste norme de drept internațional privat și să facă în așa fel încât testamentele și succesiunile internaționale să se bazeze pe legea care le este aplicabilă în temeiul dispozițiilor specifice privind conflictul de legi (cuprinse în propunerea de regulament) ale forului (un stat membru UE). Nu se intenționează însă și ca propunerea de regulament să aibă în sine vreun efect asupra dreptului material intern al statelor membre care reglementează statutul, drepturile și îndatoririle moștenitorilor în ceea ce privește bunurile (sau patrimoniul) defunctului. Mai mult, certificatul european de moștenitor instituit în temeiul capitolului VI nu reprezintă o excepție, ci se referă la dovada statutului juridic, neprevăzând dispoziții uniforme de drept material intern privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru dobândirea acestui statut. Într-un context mai general, cu excepția acestei propuneri de regulament, dreptul material intern nu se înscrie în competențele prevăzute la articolul 65 litera (b) din tratat.

3. Observații generale

3.1 În Avizul ⁽²⁾ referitor la Cartea verde privind succesiunile și testamentele, printre altele, CESE:

- a salutat Cartea verde, considerând că aceasta „ridică probleme fundamentale și presante”;
- a atras atenția Comisiei asupra „chestiunilor legate de impozitare cu care s-ar putea confrunta moștenitorii unui patrimoniu care se situează în două sau mai multe țări”; și
- și-a exprimat în mod deschis interesul, precizând următoarele: „consideră problema testamentelor și a succesiunilor ca fiind una de interes major pentru cetățenii Europei; nu trebuie înșelate speranțele acestora referitoare la simplificarea formalităților, la o mai mare securitate juridică și fiscală și la o soluționare mai rapidă a procedurilor succesoriale internaționale, lucruri așteptate din partea unei inițiative comunitare.”

3.2 La patru ani de la analiza Cărții verzi, declarația de interes a CESE în materie de testamente și succesiuni, temă calificată ca fiind „de interes major pentru cetățenii Europei”, trebuie să fie actualizată, în lumina structurii și a dispozițiilor concrete prezentate de Comisie în propunerea sa de regulament.

3.3 Potențialul și părțile interesate ale actualei propuneri de regulament

3.3.1 Trebuie remarcat faptul că, în avizul său ⁽³⁾, CESE a invitat Comisia să țină seama de chestiunile legate de impozitare și și-a exprimat interesul pentru o „securitate juridică sporită în materie fiscală (...)”. Cu toate acestea, având în vedere domeniul de aplicare al propunerii de regulament, în limitele competenței restrânse prevăzute la articolul 65 din tratat, propunerea de regulament abordează aspectele de drept internațional privat ale testamentelor și succesiunilor, neurmărind să producă efecte directe asupra legislației statelor membre privind aspectele fiscale ale testamentelor și succesiunilor internaționale.

3.3.2 Dacă testamentele, acolo unde există, sunt redactate înainte de data decesului și pot fi revocate de către testator până la această dată, iar normele care reglementează succesiunea se aplică imediat după deces, atât testamentele, cât și succesiunile devin operaționale, având efecte juridice, și își produc consecințele patrimoniale numai după această dată. De aceea, propunerea de regulament privește pe orice persoană, orice categorie de părți interesate din cadrul societății civile.

3.3.3 Cu toate acestea, în interesul clarității în ceea ce privește domeniul de aplicare, trebuie remarcat faptul că propunerea de regulament:

- a se aplică numai acelor testamente și succesiuni care prezintă un caracter internațional – acesta din urmă nefiind definit în propunerea de regulament – și nu și categoriei mult mai vaste a succesiunilor exclusiv interne; și

⁽¹⁾ COM(2005) 65 final.

⁽²⁾ JO C 28, 3.2.2006, p. 1.

⁽³⁾ JO C 28, 3.2.2006, p. 1.

b) se aplică indivizilor, persoane fizice, însă nu și persoanelor juridice de drept privat sau public.

3.4 Obiective și principiul subsidiarității

3.4.1 Cu siguranță, uniformitatea și obligativitatea unui regulament al UE pentru statele membre, pentru dreptul lor intern și instanțele acestora explică faptul că propunerea de regulament va spori în mod considerabil previzibilitatea juridică a tuturor domeniilor pe care le reglementează. Acest efect constituie valoarea adăugată directă a propunerii de regulament. Asigurarea calității și clarității dispozițiilor acestuia reprezintă o prioritate.

3.4.2 Obiectivul declarat de „eliminarea tuturor piedicilor în calea liberei circulații a persoanelor” nu ar trebui să ducă la neglijarea faptului că statutul de „moștenitor” al unei persoane fizice sau „drepturile” legale asupra bunurilor defunctului într-un stat membru al UE sunt chestiuni a căror soluționare nu ține de dispozițiile de drept internațional privat (care fac obiectul propunerii de regulament), ci de dispozițiile relevante de drept material intern privind testamentele și succesiunile aplicabile în statele membre UE. Propunerea de regulament nu introduce modificări în această privință, întrucât nu operează o uniformizare a acestor dispoziții de drept material. În urma intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, expunerea de motive a propunerii de regulament ar trebui reexaminată și, acolo unde este cazul, modificată. CESE își reînnoiește solicitarea privind poziția Regatului Unit, Irlandei și Danemarcei ca statele membre menționate să facă o declarație prin care să își exprime disponibilitatea de a pune în aplicare acest regulament.

3.4.3 Odată aceste aspecte clarificate, punctul 1.2 din expunerea de motive a propunerii de regulament conține o afirmație exactă („Acestea [persoanele] se confruntă în prezent cu importante dificultăți în exercitarea propriilor drepturi în contextul unei succesiuni internaționale.”) și o concluzie mai puțin convingătoare și mai vastă, care a fost extinsă pentru a include și dreptul de proprietate („De asemenea, aceste norme diferite împiedică exercitarea deplină a dreptului de proprietate privată.”). În locul acesteia, ar fi mai potriviți și mai exacți termeni mai slabi, cum ar fi: „De asemenea, aceste norme diferite îngreunează și întârzie exercitarea de către moștenitorul legitim a dreptului de proprietate asupra bunurilor defunctului”.

3.4.4 În enunțul „Prin urmare, o acțiune unilaterală a statelor membre ar putea contraveni realizării acest obiectiv”, termenul „contraveni” este exagerat. Dacă statele membre UE doresc să urmărească cel puțin obiectivul legat de desemnarea uniformă a legii aplicabile, ele o pot face, independent de regulament, prin ratificarea Convenției din 1989 de la Haga privind legea aplicabilă succesiunilor pentru cauză de moarte. CESE consideră că ar fi mai potriviți termeni mai moderați, cum ar fi: „Prin urmare, o acțiune unilaterală a statelor membre ar putea fi insuficientă pentru realizarea tuturor obiectivelor propunerii de regulament.”

4. Observații specifice

4.1 Capitolul I – Domeniu de aplicare și structură

4.1.1 Propunerea de regulament vizează reglementarea testamentelor și succesiunilor care au un caracter internațional, dar aceasta nu oferă o definiție a ceea ce înseamnă „caracter internațional”. Din motive de claritate, ar trebui să se includă în propunerea de regulament o mențiune cu privire la aplicarea acestuia numai la „situațiile cu caracter internațional”.

4.1.2 După cum reiese din titlu, propunerea de regulament include atât competența (capitolul II), cât și recunoașterea și executarea hotărârilor (capitolul IV), adică cele două ramuri ale dreptului internațional privat care, cu excepția normelor privind legea aplicabilă, fac obiectul Regulamentului (CE) nr. 44/2001 din 22 decembrie 2000 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (numit în continuare Regulamentul nr. 44/2001), care exclude testamentele și succesiunile din domeniul său de aplicare. Această lacună explică importanța deciziei ca propunerea de regulament să includă și să asigure norme uniforme pentru toate cele trei ramuri ale dreptului privat internațional, adică legea aplicabilă, competența și recunoașterea și executarea hotărârilor în materie de succesiuni internaționale.

4.2 Capitolul II – Competența

4.2.1 Capitolul II (articolele 3-15) privește competența și este aplicabil tuturor instanțelor din statele membre, iar autorităților altele decât cele judecătorești, numai în caz de necesitate.

4.2.2 Competența generală aparține instanțelor statului membru pe teritoriul căruia defunctul își avea reședința obișnuită în momentul decesului. Este limpede că nu există nicio condiție de cetățenie. Ar trebui remarcat că inclusiv regimul general al UE privind competența, *lex generalis*, care este reprezentat de Regulamentul (CE) nr. 44/2001, conferă o competență generală pe baza domiciliului, făcând abstracție de orice considerație referitoare la cetățenie.

În temeiul propunerii de regulament, competența generală se aplică resortisanților UE (defuncți), dar și resortisanților unor state care nu sunt membre UE, dacă aceștia își aveau reședința obișnuită în momentul decesului într-un stat membru UE.

4.2.3 În cazul în care reședința obișnuită a defunctului în momentul decesului nu se află într-un stat membru UE, instanțele statului membru respectiv dispun totuși de o „competență reziduală” în anumite situații, ceea ce extinde competența instanțelor din statele membre UE cu mult dincolo de situația simplă în care reședința obișnuită a defunctului în momentul decesului se află într-un stat membru. Cetățenia nu este o condiție pentru stabilirea competenței generale, însă devine factor de aplicare a competenței reziduale.

4.2.4 În temeiul propunerii de regulament, instanțele din statul membru în care se situează bunurile nu dețin o competență generală *per se*. Există o excepție parțială în ceea ce privește transmiterea bunurilor și înscrierea sau transferul acestora în registrele de publicitate.

4.3 Capitolul III – Legea aplicabilă

4.3.1 Capitolul III stabilește norme uniforme (articolele 16-28) privind legea aplicabilă. Ca regulă generală, legea aplicabilă ansamblului succesiunii este legea statului în care defunctul își avea reședința obișnuită în momentul decesului. Nu se aplică nicio altă condiție, cum ar fi cea referitoare la cetățenie, și nu se face distincție între bunurile mobile și cele imobile.

4.3.2 Trebuie remarcat că normele care reglementează conflictul de legi din proiectul de regulament și care trebuie aplicate de instanțele statelor membre determină legea aplicabilă, indiferent dacă statul legii aplicabile este sau nu un stat membru UE (articolul 25).

4.3.3 În mod tradițional, dreptul internațional privat recunoaște „autonomia de voință a părților”, adică posibilitatea părților de a alege orice lege aplicabilă în materie contractuală. În temeiul propunerii de regulament, o persoană poate desemna legea care să reglementeze masa succesorală, însă aceasta poate fi numai legea statului a cărui cetățenie o deține.

4.3.4 Din motive de previzibilitate juridică, desemnarea legii aplicabile succesiunii trebuie să se facă în mod expres în cadrul unei declarații care să ia forma unei dispoziții pentru cauză de moarte.

4.3.5 Un subiect diferit, care nu trebuie confundat cu desemnarea legii care reglementează ansamblul succesiunii, este reprezentat de pactele asupra succesiunii viitoare. Un pact referitor la succesiunea unei persoane este reglementat de legea care, în temeiul propunerii de regulament, ar fi fost aplicabilă succesiunii acestei persoane în cazul în care persoana ar fi decedat în ziua încheierii acestuia. Se face apel la factori de legătură alternativi care țin de principiul „*favor validitatis*”.

4.3.6 Domeniul de aplicare al legii aplicabile constituie o chestiune de mare importanță, atât dintr-o perspectivă de drept comparat, cât și dintr-una de drept uniform. Propunerea de regulament extinde domeniul de aplicare al legii aplicabile, astfel încât să includă totalitatea succesiunii, de la deschiderea acesteia până la transmiterea definitivă către beneficiari. Intenția manifestă este aceea de a reglementa cât mai multe chestiuni juridice prin intermediul unei legi aplicabile unice, în vederea sporirii previzibilității juridice și a reducerii duratei și a complicațiilor pe care le implică consultarea mai multor legi (care sunt adeseori străine). Propunerea de regulament prezintă o listă lungă și neexhaustivă de chestiuni care ar urma să fie reglementate de legea aplicabilă, incluzând, în consecință, și chestiuni legate de succesiune nementionate pe această listă,

de la deschiderea succesiunii până la transmiterea definitivă a acesteia către beneficiari.

4.3.7 Legea aplicabilă reglementează totalitatea succesiunii, de la deschiderea acesteia până la transmiterea sa definitivă către beneficiari, însă nu aduce atingere aplicării legii statului unde se situează bunurile, în măsura în care această lege prevede, pentru acceptarea succesiunii sau a unui legat sau pentru renunțarea la acestea, formalități ulterioare celor prevăzute de legea aplicabilă succesiunii.

4.3.8 În ceea ce privește această dispoziție, se recomandă să se clarifice dacă la articolul 21 alineatul (1), în partea tezei referitoare la „formalități ulterioare”, termenul „ulterioare” (adică care se produc după) este cel adecvat ori, mai degrabă, înțelesul este acela de „suplimentare” sau „alte formalități”. Se propune ca, în cadrul acestei dispoziții, să fie preferați termenii „formalități suplimentare” sau „alte formalități”.

4.3.9 CESE este de părere că terminologia utilizată în dispoziția privind „aplicarea universală” (articolul 25) ar trebui să reflecte în mod clar numai obiectul capitolului III din viitorul regulament, și anume indicarea legii aplicabile. Astfel, ar fi de preferat o terminologie mai simplă: „Aplicarea universală – Prezentul regulament desemnează legea aplicabilă, care poate fi alta decât legea unui stat membru.”

4.3.10 Făcând abstracție de situația în care legea națională este desemnată ca lege aplicabilă de către defunct (articolul 17), regulamentul aplică în general legea forului, adică legea instanței din statul membru în care defunctul își avea reședința obișnuită în momentul decesului. Cu toate acestea, în temeiul competenței reziduale (articolul 6), se poate aplica legea unui stat care nu este membru UE. În asemenea cazuri, este necesar să se evite ca regulamentul să afecteze unitatea factorilor de legătură care ar putea exista deja în anumite state care nu sunt membre UE (unitate care este avantajoasă pentru orice defunct și pentru moștenitorii săi) și care atribuie competență unui sistem juridic care nu se consideră, din punctul său de vedere, ca fiind aplicabil unei anumite succesiuni. Pentru a satisface această necesitate și pentru o coordonare mai bună și mai echilibrată între statele membre UE și statele care nu sunt membre UE, se recomandă înlocuirea textului actualului articol 26 (și modificarea titlului, preferându-se noțiunea de „renvoi” celei de „referral” în versiunea engleză) cu textul următor:

4.3.10.1 „În cazul în care defunctul nu a desemnat o lege în temeiul articolului 17, iar legea aplicabilă este, în conformitate cu prezentul regulament, legea unui stat care nu este membru al UE, iar normele acestuia care reglementează conflictul de legi desemnează ca lege aplicabilă fie legea unui stat membru, fie legea unui alt stat care nu este membru al UE în care s-ar aplica propria lege, se aplică legea acestuia din urmă. Prezentul articol nu se aplică pactelor asupra succesiunii viitoare al căror factor de legătură prevăzut la articolul 18 alineatul (2) este reprezentat de legea cu care prezintă cele mai strânse legături.”

4.3.10.2 Această nouă dispoziție adaptează la regulamentul (4) și încearcă să îmbunătățească (5) o dispoziție asemănătoare, care a fost introdusă din același motiv în cadrul importantei Convenții de la Haga privind legea aplicabilă succesiunilor pentru cauză de moarte, și anume „deoarece majoritatea delegațiilor (...) au recunoscut-o ca fiind o încercare de a nu știrbi unitatea acolo unde aceasta există deja” (6). Mai mult, flexibilitatea asigurată de această dispoziție (noul articol 26) se înscrie în spiritul legislației și practicilor privind „trimiterea” din unele state nemembre UE, cum ar fi SUA (7).

Faptul că regulamentele „Roma I” și „Roma II” au exclus în mod radical orice dispoziție privind „trimiterea” reprezintă pur și simplu o consecință a faptului că obiectul lor (obligațiile contractuale și necontractuale) este foarte diferit de chestiunile legate de succesiuni. O astfel de excludere din cele două regulamente nu reprezintă în sine o justificare valabilă pentru excluderea noului articol 26 propus mai sus, care este un element-cheie, cu efecte benefice în materie de succesiuni, prezentând avantaje atât pentru defunct și moștenitorii acestuia, cât și pentru o coordonare mai echilibrată a factorilor de legătură între statele membre și cele care nu sunt membre ale UE.

4.3.11 Articolul 27 privind ordinea publică reprezintă o dispoziție tradițională și totodată esențială. În conformitate cu o practică cvasi-generalizată, se recomandă să se insereze în toate versiunile lingvistice ale regulamentului sintagma „în mod evident” înainte de „incompatibilă cu ordinea publică ...”, respectiv termenul „internațională” după sintagma „ordinea publică”, cel puțin în limbile franceză și italiană (și în celelalte limbi, după caz). Special concepută pentru succesiuni, excluderea acestui mecanism, „din simplul motiv că dispozițiile sale privind rezerva succesorală sunt diferite de cele în vigoare în statul instanței sesizate”, este inovatoare și utilă.

4.3.12 La articolul 27 alineatul (2) din versiunea în limba engleză, expresia „its clauses regarding” nu este echivalentă cu expresia din limba franceză, „ses modalités concernant”. Se recomandă a se urma sintagma „its provisions” în toate

versiunile lingvistice ale regulamentului.

4.4 Capitolul IV – Recunoașterea și executarea

4.4.1 După modelul reprezentat de Regulamentul (CE) nr. 44/2001, capitolul IV din propunerea de regulament cuprinde articolele 29-33 privind recunoașterea.

4.4.2 Principiul potrivit căruia o hotărâre pronunțată într-un stat membru în temeiul propunerii de regulament este recunoscută în celelalte state membre fără ca nicio procedură specială să mai fie necesară va duce la o simplificare a procedurilor successorale internaționale în Europa.

4.4.3 Hotărârea pronunțată într-un stat membru nu este supusă niciunei analize de fond în statul membru în care se solicită recunoașterea și există doar patru cazuri în care nu este recunoscută.

4.5 Capitolul V – Actele autentice

4.5.1 O altă simplificare substanțială a procedurilor în materie de succesiuni internaționale va rezulta în urma faptului că, în temeiul propunerii de regulament, actele autentice întocmite sau înregistrate în mod oficial într-un stat membru, care intervin frecvent în domeniul succesiunilor, vor fi recunoscute în celelalte state membre.

4.6 Capitolul VI – Certificatul european de moștenitor

4.6.1 Certificatul european de moștenitor instituit de propunerea de regulament constituie dovada calității de moștenitor sau legatar, precum și a puterilor conferite executorilor testamentari sau unor administratori terți. Se recomandă ca termenul prevăzut la articolul 43 alineatul (2) să fie extins la 9 sau 12 luni.

4.6.2 Modelul de formular ar trebui simplificat, renunțându-se la informațiile inutile solicitate la punctul 4.7.

Bruxelles, 14 iulie 2010

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Mario SEPI

(4) Și astfel extinde demersul de „trimitere” de la statele care nu sunt membre ale UE la statele membre.

(5) Prin excluderea acțiunii acesteia nu numai în caz de *professio iuris* (articolul 17), ci și în ceea ce privește factorii de legătură de altă natură și supuși unei alte metodologii (clauze de derogare, cum ar fi legea cu care prezintă cele mai strânse legături, prevăzută la articolul 18 alineatul 2).

(6) Raportul Waters, p. 533, documentele celei de-a șaisprezecea sesiuni, desfășurată între 3 și 20 octombrie 1988, t. II, a Conferinței de la Haga de drept internațional privat, 1990. Articolul 4, Convenția privind legea aplicabilă succesiunii și patrimoniului persoanelor defuncte (1 august 1989). A se vedea și P. Lagarde, „La nouvelle Convention de la Haye sur la loi applicable aux successions”, RCDIP 1989, p. 249 (258).

(7) În ceea ce privește articolul 4 din Convenția de la Haga, a se vedea E.F.Scoles, „The Hague Convention on Succession”, AJCL 1994 p.85, (113).